



Ikt. sz.: EUB-41/21-6/2020.

EUB-13/2020. sz. ülés  
(EUB-49/2018-2022. sz. ülés)

## **J e g y z ő k ö n y v**

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**  
2020. október 5-én, hétfőn, 10 óra 34 perckor  
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)  
megtartott üléséről

## Tartalomjegyzék

<b><i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i></b>	<b>5</b>
<b><i>Tájékoztató az Európai Tanács 2020. október 1-2-i üléséről (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)</i></b>	<b>5</b>
<i>Steiner Attila tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	10
<i>Steiner Attila válasza</i>	13
<b><i>Tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról</i></b>	<b>16</b>
<i>Tóth Péter tájékoztatója</i>	16
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	18
<i>Tóth Péter válasza</i>	20
<b><i>Az ülés berekesztése</i></b>	<b>21</b>

## **Napirendi javaslat**

1. Tájékoztató az Európai Tanács 2020. október 1-2-i üléséről  
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)  
Előterjesztő:  
Steiner Attila, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára
2. Tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról  
Előterjesztő:  
Tóth Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára

## **Az ülés résztvevői**

### **A bizottság részéről**

#### **Megjelent**

**Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke  
Dr. Oláh Lajos (DK), a bizottság alelnöke  
Dr. Tiba István (Fidesz)  
Dr. Tilki Attila (Fidesz)  
Juhász Hajnalka (KDNP)  
Bana Tibor (független)

#### **Helyettesítési megbízást adott**

Riz Gábor (Fidesz) Juhász Hajnalkának (KDNP)  
Csöbör Katalin (Fidesz) dr. Tilki Attilának (Fidesz)  
Tessely Zoltán (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)

### **A bizottság titkársága részéről**

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs  
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

#### **Meghívottak**

##### **Hozzászólók**

Steiner Attila államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)  
Tóth Péter helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)

#### **Megjelentek**

Kovács Kornél (Innovációs és Technológiai Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 34 perc)

## **Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása**

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait és meghívott vendégeinket. *(Dr. Tilki Attila megérkezik.)*

A mai első teendőnk a határozatképeség megállapítása. A jelenléti ív és az eseti képviseleti megbízás alapján megállapítom, hogy határozatképesek vagyunk.

A második teendőnk a tervezett napirendi pontok megállapítása. A mai napon két napirendi pont megtárgyalását tervezzük. Az első: "Tájékoztató az Európai Tanács 2020. október 1-2-i üléséről", a napirendi pont előterjesztője Steiner Attila államtitkár úr, valamint "Tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról", előterjesztő Tóth Péter, az ITM helyettes államtitkára.

Tisztelt Bizottság! Kérdezem, hogy a napirendi pontokkal kapcsolatban van-e valakinek esetleg kérdése. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt. Akkor szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendi pontok megtárgyalását? Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Tisztelt Bizottság! A mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen és írásban jelezte a távolmaradását Csöbör Katalin, Riz Gábor, Tessely Zoltán, Tiba István és Szél Bernadett képviselőtársunk.

### **Tájékoztató az Európai Tanács 2020. október 1-2-i üléséről (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján)**

Az első napirendi pont tehát tájékoztató az Európai Tanács 2020. október 1-2-ai üléséről. Ahogy említettem, a napirendi pont előterjesztője Steiner Attila, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára, akit ezúttal is tisztelettel köszöntök.

Tisztelt Bizottság! Immáron kialakult gyakorlata a bizottságunknak, hogy szóbeli tájékoztatást kapunk az Európai Tanács üléséről. A legutóbbi ülésünk napirendjén, mint ahogy ezt nyilván mindenki a sajtóból figyelemmel kísérte, döntően külpolitikai kérdések szerepeltek, valamint regionális és helyi konfliktusok, aztán a járványügyi és belső piaci intézkedések áttekintése. Köszöntöm még egyszer államtitkár urat, és kérem, hogy röviden számoljon be az Európai Tanács üléséről, és aztán megnyitom a vitát, képviselőtársaim, ha kérdésük, véleményük van, elmondhatják, ezeket összegyűjtjük, majd visszaadom a szót államtitkár úrnak a szokott módon. Tessék parancsolni!

### **Steiner Attila tájékoztatója**

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Én is nagy tisztelettel köszöntök mindenkit. Szeretnék az elkövetkezendő percekben röviden beszámolni az Európai Tanács október 1-2-ai üléséről.

Ez egy rendkívüli ülés volt és eredetileg szeptember 24-25-én került volna megtartásra, viszont az Európai Tanács elnöke, Charles Michel karanténba kellett hogy vonuljon és emiatt nem tudták a tervezettnek megfelelően megtartani ezt a rendkívüli ülést. Így egy héttel eltolva, október 1-2-án került sor erre az ülésre. Ahogy az elnök úr is említette, alapvetően két nagy csokorba lehet gyűjteni a napirendi

pontokat. Az első nap az állam- és kormányfők a külügyi témákkal foglalkoztak, a második napon pedig a gazdasági alap megerősítése, a belső piac, a digitalizáció volt napirenden. Haladnék kronológiai sorrendben és az első nap témáival, a külügyi témákkal kezdeném.

A legnagyobb vitát kiváltó pont a Törökországgal kapcsolatos következtetéstervezetek elfogadása volt. Ismerjük a helyzetet. Görögország és Ciprus volt az a két tagállam, amelynek közvetlen érdekei is sérültek a török gázfúrások és tengeri aktivitások kapcsán. Az EiT előtt pár nappal Görögország és Törökország között elkezdődött egyfajta dialógus, ezért a görög fél nem is volt annyira vehemens a konklúziótervezetek kapcsán, viszont Ciprus továbbra is mindenféleképpen szeretett volna szankciókat elfogadtatni az Európai Tanácson Törökországgal szemben, ugyanis a második napirendi pont, amely még csütörtökön napirenden volt, Belorusz kapcsán erre sor is került és az Európai Tanács szankciók elfogadását szentesítette a következtetéseiben. Ez egy nagyon sokáig tartó vita volt. Volt több szövegezés is és a nap végén, ha jól látom, kétoldalas konklúzió került elfogadásra, amely nagyon részletesen kitér mindenfajta részletre.

Nagyon fontos, hogy természetesen Ciprus mellett egyhangúlag nagyon határozottan kiáll az Európai Unió és a ciprusi álláspontot osztja, azonban az állam- és kormányfők azt is beazonosították, hogy nem lehet az EU és Törökország kapcsolatát csupán ebből a szemszögből megközelíteni. Egy nagyon komplex kérdéskörrel van szó, egy NATO-tagról beszélünk, illetve egy olyan országról, ahol három és fél millió menekült tartózkodik. Emiatt egy nagyon-nagyon óvatos, patikamérlegesen kimért álláspontot kell az Európai Uniónak is képviselnie. Abban megegyeztek az állam- és kormányfők, hogy szeretnék ezt a stratégiai kontextust továbbvinni és ilyen szemszögből szeretnék Törökországgal a jövőben tárgyalni.

A második napirendi pont a belorusz kérdés volt. A V4-eknek van egy elég markáns álláspontjuk. Itt alapvetően mi a lengyel álláspontot támogattuk és a lengyel álláspontnak egy nagyon fontos része volt, hogy egy gazdasági akciótervet is fel kell vázolni Belorusz részére. Ezt a V4-elnök lengyel kormányfő prezentálta, amit el is fogadott az Európai Tanács és konkrét szankciók bevezetésére adott felhatalmazást. A Tanács dolgozta ki részleteiben, hogy ez hogyan nézzen ki, ez a konklúziókban részleteiben nem szerepel.

Egy következő fontos napirendi pont volt az EU-Kína-kapcsolatok, amely geopolitikai szempontból és az EU jövője szempontjából egy nagyon fontos kérdéskör. Szeptember 14-én az intézmények elnökei tárgyalást folytattak Hszi Csin-ping elnökkel, és meg is egyeztek abban, hogy folytatják a tárgyalásokat az átfogó befektetési megállapodás tető alá hozása kapcsán. A következő lépés ebben a kérdéskörben az lesz, hogy november 16-án egy rendkívüli EiT-ülést hívnak össze, méghozzá Berlinben, és ott fognak tárgyalni magával Hszi Csin-ping elnökkel az EU állam- és kormányfői, úgyhogy ez egy új pont volt számunkra is, hogy ennek van egy konkrét időpontja. Pontosan ebből kifolyólag igazából ez egy beszámoló volt, de érdemi tárgyalások nem folytak ebben a kérdésben október 1-jén.

A külpolitikai pontok közül még kettőt szeretnék megemlíteni. Alexey Navalnij megmérgezésével kapcsolatos szöveget fogadott el az Európai Tanács, illetve a Hegyi-Karabah-konfliktus is kezdett már az Európai Tanács ülésére kiéleződni. Azóta tudjuk, hogy ez még tovább is éleződött, úgyhogy itt is a békés megoldás hangsúlyozása érdekében egy rövid szöveget elfogadtak az állam- és kormányfők. Erről szólt alapvetően az október 1-jei ülésnap.

Október 2-án pedig, ahogy elnök úr is említette, a belső piac és a digitalizáció volt a napirenden. Azonban mielőtt ezt megkezdték, egy helyzetértékelést adtak az állam- és kormányfők a koronavírussal kapcsolatos intézkedésekről, hogy melyik

tagállamban milyen intézkedések vannak, illetve hogy a koordinációt hogyan lehetne erősíteni, és itt az Európai Bizottság már tett le egy javaslatot az asztalra. Az elnök asszony ezt röviden bemutatta, hogy hogyan lehetne jobban koordinálni a tagállami intézkedéseket. A tagállamok legtöbb része továbbra is szeretné, hogy teljesen az ő kezében legyen a döntés, ugyanis a helyi viszonyokat ők ismerik, egyes tagállamok vezetői ismerik a legjobban. Viszont hogy ezt hogyan jelentjük be, hogyan színezzük az országokat, például erről volt egy vita, hogy ebben hogyan lehetne több koordinációt elérni uniós szinten. Röviden ez a pont is bekerült az Európa tanácsi konklúziók legelejére.

A maradék két napirendi pont a belső piac és a digitalizáció. Ezek a napirendi pontok még márciusból húzódtak el, akkor nem tudták a koronavírus miatt megtárgyalni az állam- és kormányfők ezeket a napirendi pontokat. Tradicionálisan mindig a márciusi ülés az, ami az EU gazdasági állapotát áttekinti, azonban erre most kerülhetett sor. Nyáron csak egy MFF-tárgyalás során ültek össze az állam- és kormányfők, és most pótolták be a belső piac és a digitalizáció kapcsán a vitát. Ez olyan szempontból nem is volt baj, hogy a koronavírus teljesen átírta a gazdasági helyzetet. Előkerültek olyan neuralgikus pontok, amelyekről eddig nem is tudtunk, vagy nem volt ennyire köztudott, például hogy az ellátási láncok területén mennyire ki vagyunk szolgáltatva a harmadik országok számára, illetve a digitalizáció terén mennyire jól használható és mennyire hasznos - főleg egy ilyen helyzetben - a digitális újítások, a digitális alkalmazások mindennapi alkalmazása, úgyhogy erről is röviden beszéltek az állam- és kormányfők.

Pár dolgot szeretnék kiemelni a belső piac kapcsán. A belső piac esetében az alapálláspontunk az, hogy szeretnénk, hogy a belső piac zavartalanul működhessen, viszont a mostani koronavírushelyzet is megmutatta, hogy azért vannak neuralgikus pontok. Itt viszont nem elég a koronavírus kitörése előtti helyzethez visszatérni, hanem tovább kell mélyíteni a belső piacot, és tovább kell azon dolgozni, hogy a meglévő akadályok megszűnhessenek. Ha jól működik a belső piac, akkor alapvetően a négy alapszabadságnak is jól kéne működni, viszont itt nagyon fontos azt a pontot kiemelni, hogy jelenleg nagyon sok olyan jogalkotási javaslat várható az uniós napirenden, ami pont az alapszabadságuk ellen dolgozik. Egy eklatáns példa lesz a következő napirendi pont, a mobilitáscsomag, ahol a szolgáltatásnyújtás szabadságával ellentétes rendelkezések kerültek elfogadásra. Ezt látjuk, hogy a nagyon magas standardok és a nagyon magasra tett lécek miatt arra kiemelten figyelni kell a jövőben, hogy ezek az alapszabadságok továbbra se sérüljenek, ugyanis ez az Unió egyik legnagyobb vívmánya, az integráció legnagyobb vívmánya.

Kiemelném a versenyképességi szempontokat is, amelyek a belső piac és az iparpolitika kapcsán nagyon-nagyon fontosak. Alapvetően azt látjuk, hogy a belső piac akkor fog tudni jól működni, és akkor leszünk versenyképesek, ha a konvergencia a belső piacon belül jól működik, mindenkinek egyenlő esélyei vannak ahhoz, hogy versenyképes tudjon lenni, és emiatt a kohéziós politika, a konvergenciát elősegítő politikák a továbbiakban is nagyon fontos szerepet fognak játszani. Egyetértünk az európai intézmények azon célkitűzéseivel, hogy a digitalizáció és a klímapolitika, a zöld megfontolások lehetnek azok, amelyek előrevihetik Európa versenyképességét, viszont arra is figyelniük kell, hogy ne támasszunk nagyon hirtelen teljesíthetetlen célokat, hanem nagyon körbe kell járni, amikor új célkitűzéseket fogadunk el, illetve amikor emelni akarjuk a meglévő ambícióinkat, ugyanis pont a klímacélok kapcsán ez lesz a következő Európa Tanács egyik fő napirendi pontja. Ott azt látjuk, hogy készült egy hatástanulmány, hogy ha megemelnénk a 2030-as klímacélokat 40 százalékról 55 százalékra, akkor az mit jelentene Európa számára. Viszont a tagállami bontást nem látjuk, és amíg nem

látjuk, hogy ez a tagállamokra hogyan hatna, hogyan hatna az ipar versenyképességére, addig véleményünk szerint nem lehet ilyen nagy vállalást tenni. Itt nagyon-nagyon fontos, hogy igen, egyetértünk a célkitűzésekkel, viszont a részletek nagyon fontosak, és a versenyképességnek, mint fő alapelvnek, mindvégig ott kell lebegnie, amikor ezekről beszélünk.

Szeretném még kiemelni a stratégiai autonómia kérdését, amiről egy orientációs vitát tartottak az állam- és kormányfők. Ez arról szól, amit már röviden említettem korábban, hogy az ellátási láncaink nagyon kiszolgáltatottak, és több ipari termelést kéne visszahoznunk Európába. Itt nagyon eklatáns módon előjött a gyógyszeripar kiszolgáltatottsága, itt az alapanyagokhoz való hozzáférés egy nagyon-nagyon fontos pont. Várhatóan diverzifikációs stratégiák is meg fognak jelenni az elkövetkezendő időszakban, úgyhogy erről szólt egy általános vita. Nagyon fontos, hogy amikor stratégiai autonómiáról beszélünk, akkor a gazdasági aspektusokról beszélünk, és nem a NATO szemszögéből beszélünk stratégiai autonómiáról.

A magyar álláspont az, hogy a védelmi képességeket kell Európában erősíteni, de ezt nem a NATO-tól függetlenül, hanem a NATO keretein belül. Ezt csak a terminológia pontosítása miatt szerettem volna hangsúlyozni, de alapvetően az állam- és kormányfők is a gazdasági aspektusokról beszéltek.

Még egy utolsó pontot emelnék ki a belső piac és versenyképesség kapcsán. Ezek pedig az úgynevezett IPCEI-projektek, ez a brüsszeli kvótarend azoknak a projekteknek, amelyeket az Európai Bizottság könnyítésekkel támogat. Ezek előremutató uniós projektek, ilyenek az Akkumulátor Szövetség projektjei, illetve a mikroelektronikai projektek, amelyek mentesítést kapnak az Európai Unió nagyon szigorú állami támogatási rezsimje alól és ezek a projektek, ha ezt az Európai Unió is támogatja, fel fogják tudni venni a versenyt az amerikai és a kínai versenytársakkal is. Erről is folyt egy vita, és nagyon fontosnak tartjuk, elvi értelemben támogatjuk, hogy európai bajnokok kerüljenek kiépítésre, létrejöhessenek ezek és ne legyenek olyan túlzottan szigorú szabályaik, amelyek ezeket ellehetetlenítik. Ugyanis a világ elmegy mellettünk és például több iparágban Kína 70-80 százalékos részesedéssel rendelkezik úgy, hogy állami támogatásból dolgoznak ezek a cégek, mi viszont nem engedjük a saját cégeinket, hogy állami támogatással egyáltalán labdába rúgjanak. Viszont nagyon fontosnak tartjuk, hogy ezek a projektek nyitottak és transzparenssek legyenek, hogy ne csak a nagy tagállamok tudjanak ezekbe a projektekbe bekapcsolódni, hanem a kisebbeknek is legyen esélyük ezekben a szövetségekben részt venni, ugyanis ez biztosítja akkor azt, hogy a földrajzi egyensúly elve is érvényesül az előnyökből. Nagyjából ezekről szólt a vita a belső piac és versenyképesség kapcsán.

Röviden áttérnék a digitalizáció kérdésére. A digitalizáció kapcsán is egy nagyon komplex témáról beszélünk és a koronavírus megmutatta, mennyire fontos, hogy ezek a technológiák a mindennapi életben is jól működhessenek, illetve talán egy-két évet előre is léptünk ezeknek a technológiáknak az alkalmazásában, úgyhogy egy ilyen kedvező mellékhatása azért volt a koronavírusnak a digitalizáció szempontjából. Egy új elem volt, amit az állam- és kormányfők elfogadtak, hogy a következő Next Generation EU csomagból a Recovery and Resilience Facility, ami a legnagyobb részét adják ki ennek a csomagnak, 20 százalékát digitális projektekre kell költeni, és erre van egy iránymutatás most a konklúziók között elfogadva. Már egy korábban, az állam- és kormányfők által szentesített célszám volt, hogy 35 százalékot pedig zöldberuházásokra kell költeni ezekből a hitelalapú forrásokból. Így már 55 százaléka, úgymond, meg is mondtuk, hogy mire kell költeni, és valószínűleg amikor az Európai Bizottság végig fogja nézni a nemzeti helyreállítási terveket, akkor ezeket az arányszámokat szeretné majd viszontlátni a nemzeti tervekben is.



Központi téma volt továbbá az 5G kérdésköre, ami egy stratégiai kérdéskör, ugyanis a jövő versenyképessége szempontjából nagyon fontos, hogy Európa ne maradjon le az 5G-hálózatok kiépítésében. Talán a legfontosabb aspektus a 27 tagállam szempontjából ezeknek a rendszereknek a biztonsági oldala, a biztonsági kihívások. Erre még év elején, februárban az Európai Bizottság létre is hozott egy 5G toolboxot, amely ajánlásokat ad a tagállamoknak, hogy milyen biztonsági megfontolásokat kell figyelembe venni ahhoz, hogy itt külső, harmadik felek ne tudjanak visszaélni a technológiából adódó pozíciókkal. Itt főleg a Huawei kérdése az, ami mozgatja az állam- és kormányfők fantáziáját. Magyar szempontból mi nem szeretnénk beszállító alapú korlátozásokat látni, ugyanis a Vodafone, amely Magyarországon a legfejlettebb 5G-hálózattal rendelkezik manapság, szintén használ Huawei-technológiát, viszont abban teljesen egyetértünk, hogy a biztonsági standardoknak teljesülniük kell. Úgyhogy mi inkább a standardok alapján közelítjük meg ezt a kérdést.

Egy nagyon-nagyon fontos kérdéskör az adatok kérdésköre. Egy európai adatstratégia van születőben, ugyanis azt tapasztaljuk, hogy Európában rengeteg adat születik, viszont ezekből az adatokból nem hozzuk ki azt, amit más harmadik országok kihoznak, és alapvetően a mi adatainkat felhasználva Kína és Amerika már nagyon-nagyon sok lépést tett előre és a mesterséges intelligenciával nagyon sok információt ki tudnak nyerni ezekből az óriási adatbázisokból. Viszont Európa semmit nem részesül ebből a hozzáadott értékből, amit ezek a tagállamok amúgy kinyernek ezekből az adatokból. Ennek a tanulságát levonva Európa most eszmélt és szeretne egyrészt infrastruktúrákat építeni, európai felhőinfrastruktúrát építeni, ahol tudjuk, hogy milyen standardok, milyen adatvédelmi előírások teljesülnek. Ezt nem tudjuk garantálni, hogy más harmadik felek által tárolt adatoknál ezek a nagyon magas standardok fognak teljesülni és egyszerűen nem tudjuk követni, hogy mik történnek a mi adatainkkal. Itt az adatszuverenitás egy nagyon fontos kérdéskör és erre vonatkozóan az állam- és kormányfők felhívták az Európai Bizottságot, hogy konkrét jogalkotási tervezeteket tegyen le az asztalra és dolgozza ki ennek a data governance-nek a mikéntjét.

Magyar szempontból alapvetően egyetértünk a bizottság és az uniós intézmények álláspontjával, viszont nagyon fontos, hogy milyen struktúrában képzelik el majd ezt az európai adatcserét, illetve adattárolást az európai intézmények, ugyanis mi szeretnénk egy tagállami kontrollt látni. A tagállami kontroll nagyon fontos, ugyanis itt nemzetbiztonsági adatokról is szó lehet, egészségügyi adatokról, nagyon sokfajta adatról szó lehet és valószínűleg disztingválni kell, hogy éppen milyen adatról beszélünk, de az mindenesetre nagyon fontos, hogy a tagállamok el tudják dönteni, hogy milyen adatot szeretnének az európai adattérben megosztani és milyen szeretnének maguknál tartani.

Az utolsó fő témakör a digitalizáción belül a mesterséges intelligencia kérdésköre volt. Itt egy fehérvényvet dolgozott ki még tavasszal az Európai Bizottság. Önök is nagyon jól tudják, hogy Magyarországnak van most egy nemrég elfogadott mesterséges intelligencia stratégiája. Ez alapvetően összhangban van az uniós stratégiával is. Azt látjuk, hogy itt is lemaradásban vagyunk, itt is egyesíteni kell az erőket és Magyarország ezen a területen élen szeretne járni Európán belül is. Emiatt nagyon fontos lépés volt magyar oldalról a stratégia elfogadása. Nagyon fontos itt, hogy milyen adatok állnak rendelkezésre, mert maga a mesterséges intelligencia még kevés lehet, ha nincs adat, amit fel tud dolgozni. Úgyhogy ez a két téma kéz a kézben fog járni az elkövetkezendő időszakban.

Nagyjából ezek voltak a főbb sarokkövei a megbeszélésnek és egyebek napirendi pont keretében az állam- és kormányfők még röviden szót ejtettek az MFF-

csomag tárgyalásainak előrehaladásáról az Európai Parlamenttel, ahol, tudjuk, hogy túl nagy előrehaladás még nincs. Úgyhogy erről nagyon röviden szót ejtettek, de majd várhatóan a következő állam- és kormányfői csúcson fognak részletesebben beszélni róla. Köszönöm szépen, és várom a képviselő hölgyek és urak kérdéseit.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úrnak a beszámolóját. Most a vitát megnyitom. Elsőként Balczó alelnök úr kért szót. Tessék parancsolni!

### **Kérdések, hozzászólások**

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Köszönöm a tartalmas, rövid összefoglalót az Európai Tanács üléséről. Néhány megjegyzést szeretnék tenni az elmondottakkal kapcsolatban, illetve magáról a következtetés szövegéről is szeretnék szólni.

Törökország és a török-EU kapcsolat valóban egy rendkívül kényes kérdés. Kényessé vált, miután, ugye, öt-hat éve még az Európai Parlament képviselőiként is évente tárgyaltuk Törökország előrehaladását az uniós csatlakozás irányába. Azóta ez a politikai helyzet megváltozott. Azóta Erdoğan elnök politikai felfogása egy kissé, hogy így mondjam, torzult. Nekünk adott esetben ezeket a kritikákat meg kellett tenni, de ki vagyunk szolgáltatva. Itt csupán az a kérdés - ha egy közösségnek is van önérzete, és az Európai Uniónak is lehet -, hogy meddig megyünk el abban a kiszolgáltatott helyzetben, hogy tisztában vagyunk azzal, hogy mit jelent akár Magyarország számára, hogy Törökországban mennyi potenciális, Unióba irányuló migráns van. Ebben a tekintetben szerintem a reálsan kért anyagi támogatást fenn kell tartani. Tehát csak annyit tudok mondani, hogy ez egy valóban nagyon kényes kérdés, és az Európai Unió a maga demokráciafelfogásának az érvényesítésében nem kell, hogy most ott élen járjon, miközben a csatlakozás kérdéséről nincs szó.

A belarusz kérdéssel kapcsolatban államtitkár úr említette a lengyel felfogást. Én a 27. pontból szeretnék néhány tételt idézni, tekintettel arra, hogy fél éve, jó néhány hónappal a választások előtt Orbán Viktor miniszterelnök egyértelmű támogatásáról biztosította Lukasenka elnököt, baráti viszony látszott ebben, miközben ennek a rendszernek a súlyos demokráciaellenessége már akkor is látható volt, más kérdés, hogy a választás hozta ilyen módon felszínre. Mivel a következtetéseket egyhangúlag fogadják el, tehát mindenki elfogadta, én ezt így idézem: „Orbán Viktor elítéli a belarusz hatóságok békés tüntetőkkel szemben alkalmazott elfogadhatatlan erőszakot. Orbán Viktor nem ismeri el a választás eredményét. Orbán Viktor új, szabad és tisztességes választásokat támogat. Orbán Viktor egyetért azzal, hogy Belarusszal szemben korlátozó intézkedéseket kell bevezetni.” - csak hogy világossá tegyük, hogy ma a miniszterelnökünknek ez az álláspontja. Ezt a Jobbik helyesnek tartja. Sajnáljuk, hogy néhány hónappal ezelőtt, nyilván nem a konkrét eseményekre reagál az EU, de Belarusz megítélése részéről ilyen mértékben pozitív volt.

Néhány megjegyzés a gazdasági kormányzásról. Azért használom ezt a szót, mert itt ez a kifejezés szerepel: a globális gazdasági kormányzás új rendszerének kialakítása a WTO-val középpontban. Nyilvánvaló, hogy az a nagyon leegyszerűsített felfogás, hogy van a „nemzetek Európája” modell meg az európai egyesült államok, ez a végletek leegyszerűsítése, főleg az, hogy a „nemzetek Európája” azt jelentené, hogy ezek az országok nem kívánnak szorosan együttműködni. Nem akarok erről részletesebben beszélni, de a gazdasági együttműködésnek vannak nyilvánvaló jogszabályai, nem azt akarjuk értelmes célokkal szorosabbá tenni. Őszintén mondom, a gazdasági kormányzás, mint kifejezés, engem zavar, hiszen több olyan kezdeményezést hallottunk, hogy legyen az Európai Uniónak önálló

pénzügyminisztere. Úgy érzem, ezek esetében a szóhasználatnak is komoly üzenete van.

Azt olvasom, hogy a kkv-k teljes körű részvételét elősegítő szabályozási környezet és az állami támogatási keretrendszer biztosítására van szükség. Ezt egyik oldalról helyesnek tartom, mert egy időben az állami támogatását akár a kkv-knak olyan módon tiltotta az Európai Unió, amely szerintem akár szuverenitási kérdést is felvetett. Én egy kérdést szeretnék feltenni: ezekben a támogatásokban hogyan határozza meg a közepes vállalkozások definícióját jelenleg az Európai Unió? Arról a tervről volt szó, amely be akart hozni irdatlan milliárd eurókat, és a kkv-k definícióját háromezer főre kiterjesztette annak idején az Európai Unió, tehát arról beszélt, hogy a kkv-k adott esetben. Tehát ez egy nagyon lényeges versenypolitikai kérdés.

A digitális technológiák támogatása kapcsán szuperszámítógépek, kvantuminformatika, blokklánc-technológia, mesterséges intelligencia. Eddig az Európai Parlamenttől láttam azt, hogy bizonyos területeken, hogy ezt a szót használjam, eléggé el tud szállni irreális irányban. Persze ezekre a legkorszerűbb kutatásokra szükség van, de az utolsó pontban jelenik csak meg, hogy az oktatási rendszer digitális kapacitásainak fejlesztése. Én ezt tartom a kulcskérdésnek, mert ne a fellegekben járjunk. Ma Magyarországon azt látjuk, hogy ebben a vírusjárvány-helyzetben igazából sem a kormányzat nem volt megfelelően felkészülve, sem a pedagógusok, szülők, tanulók, hogy a digitális rendszert használni, működtetni tudják. Tehát én azt hiszem, hogy ebben ez kell, hogy az elsődleges legyen.

A klímavédelmi célokkal kapcsolatban a múlt ülésen már ezzel kapcsolatban vitáztunk, bizonyos szinten eltérő álláspontot képviselünk mi, ellenzéki képviselők is. Teljesen egyetérték azzal, hogy az Európai Uniónak élenjárónak kell lennie ebben a kérdésben, élenjárónak kell lennie a klímavédelemben, a párizsi megállapodás teljesítésében, és ezt valóban fontosnak tartom. Azonban amikor 55 százalékos kibocsátáscsökkentési célokról beszélünk, mint esetleges új kötelező EU-szinten vállalás, akkor végig kéne gondolni, hogy a klímavédelem globális ügy, ami azt jelenti, hogy Magyarország vagy az Európai Unió hiába sepreget a saját háza előtt, attól nem lesz tisztább a helyzet. Kilenc százalékban vagyunk felelősek a kibocsátásért, tehát akkor végig kell gondolni, hogy ha a legnagyobb szennyezők nem teszik meg azokat a vállalásokat, amelyeket meg kéne tenni, ebben a Trump-kormány is élen jár, akkor vajon mennyit segítünk globálisan, és mennyiben hozzuk hátrányos helyzetbe a gazdaságunkat. Ezt mérlegelni kell.

Még egy utolsó gondolatmenet ezzel kapcsolatban. Én magam foglalkozom energetikai kérdésekkel, villamosenergetika szakon végzett mérnök vagyok. Tudom azt, hogy mennyire népszerű, mennyire populista azt mondani, hogy emberek, a megújuló energia kell, itt az áldott napfény, itt a szél, a fennsíkokon fűj, itt zuhannak le a folyók, hát miért füstöljük tele az eget szénerőművekkel, mint például Németországban, amely az atomerőmű kivezetése miatt arra tért át. Zárójelben, elrettentő példának hatalmas kéményeket mutatnak, óriásiakat. Ott mi történik? Az úgynevezett Heller-Forgó-féle hűtőtornyokból megy a vízpára. Tehát nagyon népszerű ezekről így beszélni. Németországban, mint említettem, a szén a központi, óriási megújulóenergia-kapacitásokat épít, és ezzel az elismerést megszerzi, de közben Franciaországtól atomerőműben előállított energiát vesz, mert ott az dominál, Oroszországgal pedig megkötöti a szerződést az Északi Áramlat 2-re. Az adott országok tehát mindig vigyáznak arra, hogy a főáramlatú és népszerű kijelentések mellett a maguk energiabiztonságát megteremtsék. Szó se róla, Magyarországon például a szélerőmű-kapacitás kormányzatilag olyan módon korlátozott, aminek nincs meg az alapja, a magyar energiarendszer szabályozási szempontból bőven több szélerőművet elbírna. Még egyszer mondom, amikor irreális célokat tűzünk ki, akkor szerintem a

másik oldalról a gazdaság szempontjait nem lehet figyelmen kívül hagyni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Juhász Hajnalka képviselő asszony. Tessék parancsolni!

JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm, elnök úr. Köszönöm államtitkár úrnak a részletes beszámolót. Alelnök úr érintette, de mindannyian úgy látjuk, hogy a török-görög konfliktus az Európai Unió külpolitikáját tartósan meg fogja határozni. Sikeres vagy sikertelen lesz-e ebben a kérdésben, erről államtitkár úr véleményét szeretném megkérdezni, hiszen Erdoğan az elmúlt napokban egy elég kemény kritikát fogalmazott meg az Európai Unióval kapcsolatban. Nevezetesen, hogy egy vízió nélküli sekélyes szervezet, amely eddig semmit sem volt képes megoldani. Ennek függvényében hogyan látja államtitkár úr a tárgyalásokat? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Bana képviselőtársunk. Tessék parancsolni!

BANA TIBOR (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először én is nagyon szeretném megköszönni államtitkár úrnak a részletes, lényegre törő beszámolót az Európai Tanács üléséről. Több megjegyzésem, valamint kérdésem lenne.

Az első megjegyzések külügyi vonatkozásúak. Itt a Belarusszal, valamint az örmény-azeri konfliktussal kapcsolatos helyzetre gondolok. Úgy értékelem, hogy Belarusz tekintetében az, amit államtitkár úr elmondott, hogy a V4-álláspont egyértelmű volt és Magyarország is akár az EiT-ülésem, akár egyéb tekintetben ezt igyekezett erősíteni, azért nem feltétlenül állja meg a helyét, hiszen azt láthattuk az elmúlt hetek során, hogy a magyar kormány kiállása egyáltalán nem volt egyértelmű e tekintetben, holott, azt gondolom, a demokrácia, a szabadság és az ezekhez kapcsolódó alapvető értékek melletti kiállás az Európai Unió tagállamaként és egyébként ugyanígy akár V4-es kereteken belül is fontos lett volna. Tehát nemcsak a lengyel állásponthoz történő gyenge kapcsolódás az, ami itt meglátásom szerint helyénvaló lett volna, hanem, azt gondolom, a magyar kormánynak van abban felelőssége, hogy ebben az ügyben sem nyilvánított egyértelműen véleményt. Sajnos, a néhány hónappal ezelőtti Lukasenka melletti kiállás továbbra is élénken él az emlékeinkben és szinte ezt erősítette meg a külgazdasági és külügyminiszter úr a közelmúltban egy kicsit enyhébb változatban. Tehát úgy értékelem, hogy messze nem tett meg mindent a magyar kormány azért, hogy igenis egy határozott és egyértelmű álláspontot alakítsunk ki.

Az örmény-azeri konfliktus kapcsán pedig különösen szomorúnak tartom azt, hogy megtörtént kormányzati részről az azeri területi integritás melletti kiállás. Azt gondolom, hogy ez semmiképpen nem egy elfogadható irány. Ezt nemcsak abból a megközelítésből mondom, hogy akár az örmény keresztények melletti kiállás fontossága is egy magát kereszténynek, nemzetinek hirdető kormány esetében alapvető kellene hogy legyen, hanem összességében, ha megnézzük ezt a konfliktust, azt gondolom, semmiképpen nem elfogadható az, hogy egy ilyen egyértelműnek mondható állásfoglalás született meg kormányzati oldalról. Azt kérem, hogy ebben a két témakörben igyekezzenek átértékelni az álláspontjukat. *(Dr. Oláh Lajos távozik.)*

A digitalizáció még az a kérdéskör, amit ide szeretnék hozni. Ezzel kapcsolatban kérdést is meg kívánok fogalmazni államtitkár úr irányába, hiszen, ahogy ön is elmondta, valóban a mögöttünk hagyott hónapok, most már közel egy év

tekintetében azt láthattuk, hogy ennek a szerepe még a korábbiakhoz képest is felértékelődött, és ha Magyarország helyzetét nézzük mind a home office vonatkozásában, mind a távoktatás lehetőségének szélesítése tekintetében, van még tennivaló a jövőre nézve. Ezért azt a kérdést szeretném megfogalmazni, kicsit az EiT napirendi pontjain túlmutatóan is, hogy a következő időszakra vonatkozóan ezzel összefüggésben milyen kormányzati elképzelések vannak. Tehát a digitalizációs fejlesztések mennyire állnak majd a magyar kormányzati elképzelések homlokterében, hiszen látható, hogy európai uniós szinten ez megjelenik? Nyilván ott is tettünk vállalásokat, de azt gondolom, nagyon fontos lenne, hogy ezt kellő súllyal kezeljük a következő időszakban, hiszen e tekintetben is akár versenyképességi szempontból, akár a különböző munkalehetőségek szélesítése szempontjából, vagy akár az említett oktatási oldalról is ennek az erősítése mindenképpen helyénvaló lenne. Erre buzdítom is a kormányt egyfelől, másrészt pedig kíváncsi vagyok arra, hogy államtitkár úr tud-e erről valamit mondani, hogy milyen konkrét elképzelésekkel rendelkeznek erre vonatkozóan. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több jelentkezőt nem látok. Tisztelt Államtitkár Úr! A tanácskozás egyik jelentős része külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és engedje meg, államtitkár úr, hogy ezzel kapcsolatban feltegyek egy költői kérdést. Külpolitikai kérdésekben az egyhangúság elve az Unió egységét van hivatva erősíteni. Vagyis mindig azt hiányolták az Európai Uniótól, hogy külpolitikai kérdésekben vajon egy uniszónót meg tud-e jeleníteni, egy határozott véleményt tud-e mondani. Legtöbbször ezt kritizálták politikai ellenfeleink. Hadd kérdezzem meg, hogy napirenden van-e még a minősített többségi szavazásra való áttérésre vonatkozó elképzelés például ezzel kapcsolatban.

A másik kérdésem, hogy a járványügyi helyzettel kapcsolatban éppen a német elnökség alatt egyre gyakrabban sürgetik az egészségügy területén az uniós hatáskörök bővítését, mondván, hogy ezzel hatékonyabban tudnak fellépni a Covid ellen, amire nagy szükség van az Unióban természetesen. Hogyan látja, államtitkár úr, szükség van-e az együttműködés és azt mondom, hogy a koordináció meghaladására, kibővítésére, és ha igen, akkor ezek a hangok a kulisszák mögött milyen szerződéses alapon akarják ezt véghez vinni?

Tisztelt Bizottság! Több kérdés nincs. Visszaadom a szót államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

### **Steiner Attila válaszadása**

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Megpróbálok minden kérdésre kitérni a válaszomban.

Először a Törökországgal kapcsolatos kérdésekkel kezdeném, ahol Balczó képviselő úr és Juhász Hajnalka képviselő asszony is reagált. Szerintem Erdoğan emeli a lécet folyamatosan és várhatóan egy jobb alkupozíciót szeretne magának kiharcolni, úgyhogy emiatt van az, hogy elég sarkosakat tud mondani az Európai Unió irányába. Ennek ellenére a személyes meglátásom az, hogy van bizonyos igazsága abban, amit mond, ugyanis tényleg nem rendelkezik az Európai Unió egy átfogó stratégiával Görögország irányába. Erről most beszéltek is az állam- és kormányfők és megállapodtak abban, hogy erre ki kell térni és ezt ki kell dolgozni. Ugyanis nagyon-nagyon sok területet érint ez a stratégia. Említésre került a menekültek kérdése, hogy tényleg nagyon erős kártyák vannak Törökország kezében. Azt gondolom, hogy itt érdemes lenne, amikor ennek a stratégiakialakításnak a folyamata elindul, tényleg az úgymond nulladik pontról indulni és őszintén beszélgetni arról, hogy nem reális most arról beszélni, hogy Törökország csatlakozzon az Európai Unióhoz. Lehet, hogy

valami más kapcsolódási struktúrát kéne Törökországgal kialakítani, legyen az egy gazdasági együttműködés, legyen az egy katonai együttműködés. De ez nagyon komplex, nagyon soktényezős kérdés, ami nincs kibeszélve most európai uniós szinten. Ilyen szempontból reagálnék a képviselő asszony kérdésére, hogy igen, az tény, hogy a vízió nem teljesen egyértelmű és Erdoğan elnök úr pedig erre próbál rámutatni és ezzel próbálja magasabbra tenni a léceket, hogy egy kedvezőbb alkupozícióból induljon el, amikor majd gazdasági és egyéb kérdésekről indulnak meg a tárgyalások az Európai Unió és Törökország között.

A belorusz helyzetről nagyon röviden. Nagyon sokat változott is a helyzet az elmúlt hónapokban, és nem is akarnék arra kitérni, hogy tényleg itt akár a 2006-os emlékképeink is előjöhetnek nézve a belorusz helyzetet, ami az utolsó egy-két héten történt. Folyamatosan egyeztetnek a V4-partnerek. Nagyon sokáig nem volt egységes V4-álláspont, pont az a gazdasági mentőcsomag, amit a V4-ek javasoltak, nagyon sok egyeztetést igényelt. Úgyhogy részben ennek is betudható az, hogy a kormány még nem foglalt állást sokkal hamarabb, ugyanis a munka folyt a háttérben. Most, ahogy Balczó alelnök úr is említette, miniszterelnök úr is egyetértett ezzel a konklúziószöveggel, ő is aláírta fél ebben a konklúziószövegben. Úgyhogy, igen, ez a magyar kormányzatnak is a mostani álláspontját tükrözi.

A gazdasági kormányzás kérdéskörével kapcsolatban, amit Balczó alelnök úr említett, úgy gondolom, a fókusz nem ez ennek a dokumentumnak. A gazdasági kormányzás egy globális kontextusba van beágyazva, és alapvetően olyan szempontból kerül itt megvilágításra, hogy ne protekcionista intézkedések kerüljenek globálisan bevezetve, hanem a mostani nyitott gazdaságalapú, a WTO fennhatóságát elismerő kereskedelempolitika érvényesüljön a jövőben.

Nem gondolom azt, hogy a „nemzetek Európája” koncepcióját ennyire sarkítani lehetne. Azt gondolom, egy versenyképes belső piacnak abszolút az az alapja, hogy a tagállami piacok is versenyképesek. Én nem tudnám ezt a kettőt így annyira szétválasztani. Azt gondolom, a magyar gazdaságpolitikai intézkedések is megmutatták nagyon jól, hogy bizonyosfajta autonómiát és bizonyosfajta gazdaságpolitikai mixet tagállami hatáskörben kell tartani ahhoz, hogy mindenki az adott körülményekhez a legjobban tudjon alkalmazkodni. Igen, utána pedig koordináljunk uniós szinten is, és maga az egész belső piac is legyen versenyképes, de én nem gondolnám azt, hogy ez a kettő ellentétben állna egymással.

A kormányzás kapcsán viszont van talán egy szövegrész, amit kiemelnék. Van egy javaslat arra vonatkozóan, hogy a Single Market Enforcement Action Plant implementálják a tagállamok. Ebben szó van egy új grémium létrehozásáról, egy úgynevezett Single Market Enforcement Task Force-ot szeretne létrehozni az Európai Bizottság, amiről nem tudjuk, hogy micsoda. Mi is benne vagyunk most ebben a folyamatban. Jelenleg ez a Task Force már kétszer ülésezett, és most próbálja a saját hatásköreit is definiálni, de egyelőre ez nem egyértelmű, hogy miről lenne szó. Mi úgy gondoljuk, hogy a meglévő szabályokat szeretné ez a Task Force implementálni. Arra nem kéne egy külön Task Force-ot létrehozni, úgyhogy itt valami másról lehet szó. Vannak tehát olyan kérdéskörök, amelyeket még jobban meg kell vizsgálnunk. Ezzel csak ezt szerettem volna mondani.

Alelnök úr említette a szuperszámítógépek, mesterséges intelligencia, oktatás és képzés kérdéskörét. Ezek a területek nem most kerültek az asztalra, ugyanis ezek részét képezik az MMF-tárgyalásoknak. Az MMF-en belül a digitális csomag körülbelül 6 milliárd eurós forrásallokációt jelent, amihez még hozzájön körülbelül másfél milliárd eurós boríték a Connecting Europe Facilityből. Ezeknek a forrásoknak az elköltésére viszont az MMF már definiálja is ezeket a szakterületeket. Ahogy alelnök úr is említette, itt vannak a szuperszámítógépek, a mesterséges intelligencia.

Ezekre nagyságrendileg nincs meg a szám pontosan a fejében, de olyan 2 milliárd eurót szán az Európai Unió, és pár száz millió eurót szánna az oktatás és képzés fejlesztésére. Ez már egy dealben le van fektetve. Ezek a források is megvágásra kerültek itt már, valószínűleg ez is a teljes kompromisszum részét képezte, amikor az állam- és kormányfők jóváhagyták ezt. *(Dr. Tiba István megérkezik a bizottsági ülésre.)*

A klímacélokkal kapcsolatban alelnök úr nagyon sok mindent elmondott. Én egyvalamit szeretnék kiemelni a globális szerepvállalás kapcsán. A szeptember 14-i kínai elnökkel történő uniós egyeztetés során a kínai elnök bejelentette, hogy 2060-ra vállalják, hogy klímасemleges országgá fog válni Kína. Ennek még más lecsapódását, jogszabályban lévő lecsapódását nem láttuk, de szerintem ez egy abszolút előremutató és értékelendő lépés, hogy nem 2050-re, de 2060-ra viszont Kína is szeretné elérni ezt a célt.

Bana képviselő úr kérdezte a digitális elképzeléseket még az előbb felsorolt pontokon kívül. A kormány nagyon aktív ezen a területen. Most dolgozik a kormányzat a digitális stratégia újrahangolásában. Emellett az adatkérdéskörrel, amelyet említettem, elkezdtünk nagyon-nagyon intenzíven foglalkozni. A Neumann János Intézet keretein belül egy nemzeti adatvagyon kezelő intézet létre is jön. Ennek a szabályozásán is elkezdtünk már gondolkodni. Amúgy azt kell, hogy mondjam, eléggé elől járunk a többi uniós tagállamhoz képest. Mi azt gondoljuk, hogy nagyon fontos nemzeti vagyonelemek a Magyarországon keletkezett adatok, és ezeknek a kiaknázásában élen szeretnénk járni. Ehhez viszont nagyon fontos a képzés és a szakemberek megléte, úgyhogy a kormányzat majd erre is nagyobb figyelmet szeretne szánni, ugyanis ezekből az adatokból olvasni tudni kell. Ahhoz, hogy a mesterséges intelligenciát is tudjuk alkalmazni megfelelő módon, nagyon komoly szakemberekre van szükség, úgyhogy a képzés ezen a területen egy abszolút hangsúlyos terület lesz, illetve ahogy említettem, a mesterségesintelligencia-stratégia részben le is fedti ezeket a területeket.

A másik aspektus pedig, hogy az elkövetkezendő többéves pénzügyi keretben és a Next Generation EU források között, ahogy említettem, 20 százalékát a hitelalapú forrásoknak erre a kérdéskörre kell költeni. Azt gondolom, Magyarország szempontjából ez nem fog problémát jelenteni, hogy ezt a 20 százalékot elérjük. Ez abszolút összecseng a kormányzati célkitűzésekkel. Zöld és digitális projektekre szeretnénk elkölteni ezeket a forrásokat. Ezeknek a programoknak a kidolgozása jelenleg is folyamatban van. A források még nem elérhetők, úgyhogy szerintem időben vagyunk. A helyreállítási tervekben, amelyeket majd az Európai Bizottság részére le fogunk adni, lesz ez részletesen kidolgozva, hogy milyen projektekre szeretnénk költeni ezeket a forrásokat. A kormányzat abszolút tudatában van ennek, és az Innovációs és Technológiai Minisztérium abszolút kiemelt prioritásként kezeli ezt a kérdéskört.

Höröcsik elnök úr említette a külügyek kapcsán az egyhangúság, illetve minősített többség kérdését. Olyannyira napirenden van még továbbra is ez a kérdés, hogy maga a bizottság elnök asszonya, Ursula von der Leyen asszony is kiemelte a „State of the Union” beszédében, hogy el kéne mozdulni ebbe az irányba. Azt gondolom, itt továbbra is a magyar álláspont változatlan, és amúgy még van több tagállam is, amely úgy gondolja, hogy ahhoz, hogy megfelelően és hatékonyan tudjunk harmadik országok felé is fellépni, és meglegyen a megfelelő kohézió az Európai Unión belül ahhoz, hogy ezt a hangot képviselni is tudjuk, ezért az egyhangúság kritériumát a jövőben is meg kell tartani. De tény, hogy nagyon sok oldalról van ilyen kezdeményezés. A német elnökség is felvetette, hogy ebbe az irányba el kéne menni. Azonban egyelőre ennek a szerződésalapú lecsapódását nem

látjuk. Várhatóan az „Európa jövője” konferenciának ez egy kiemelt kérdésköre lesz a jövőben.

Ugyanez mondható el az egészségügyi koordinációról. Itt egészségügyi unióról is többen beszélnek, ahol egyértelműen tagállami hatáskorról beszélünk. Azt gondolom, az erősebb koordinációnak mindenféleképpen lehet értelme, és lehet hozzáadott értéke, de itt nagyon-nagyon érzékeny tagállami hatáskörbe tartozó adatokról beszélünk. Nagyon jól megmutatta a koronavírus az első hullám legelején, hogy amikor lépni kellett nagyon gyorsan, akkor a tagállamok tudtak lépni. Várhattunk volna az európai uniós intézményekre pár hónapot, de akkor már rég késő lett volna, úgyhogy itt a tagállami reakcióképesség fenntartása szerintem kulcsfontosságú lesz a jövőben is, de ez is akár az „Európa jövője” konferencia egy kiemelt témaköre lehet. Én úgy gondolom, hogy ez biztos, hogy napirendre is fog kerülni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, a kitűnő előadását és a kérdésekre adott válaszokat. Máskor is elvárjuk. Nyilván a következő, október 15-16-i tanácsülés fontos lépése lesz az Uniónak. Mi szeretnénk majd október 19-én a bizottsági ülésünkön meghallgatni államtitkár urat az Európai Tanács október 15-16-i üléséről. Reméljük, hogy lesznek újabb eredmények is. Köszönjük szépen.

### **Tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról**

Áttérünk a második napirendi pont megtárgyalására, tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról. Egy rendkívül izgalmas és húsba vágó téma. A napirendi pont előterjesztője Tóth Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára. *(Rövid szünet. - Tóth Péter megérkezik.)* Köszöntöm az államtitkár urat és munkatársát. Kérem, foglaljanak helyet. Tehát hozzákezdünk a második napirendi pontunk tárgyalásához, mely tájékoztató az európai uniós mobilitási csomagról.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Úgy hiszem, hogy az Európai Unió mobilitási csomagja az utóbbi évek egyik legizgalmasabb, ugyanakkor legmegosztóbb belső piaci kérdése volt, hiszen az azonos munkakörülmények megteremtésének és a járművezetők biztonságának célja a versenyfeltételeket éppen a közép- és kelet-európai fuvarozók kárára írta át. Ezeket lehet szépíteni, de ezek tények. A történet, jól ismerjük, a kiküldetési irányelv módosításával kezdődött, ez a hangzatos szlogen, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér elv, ez nagyon szépen hangzik, csak éppen nem számol a tagállamok rendkívül eltérő gazdasági fejlettségével vagy akár történelmi adottságaival. Emlékeim szerint körülbelül három évvel ezelőtt az aggályainkat az akkori Európai Bizottság felé megfogalmaztuk. Csak emlékeztetem képviselőtársaimat, hogy Violeta Bulc korábbi biztos asszonnyal ezt részletesen ki is veséztük itt, az Országházban és egy élénk eszmecsere került sor. Tehát már bizottságunk akkor jelezte, hogy ezzel problémák lesznek.

Az uniós jogszabálycsomag tárgyalása idején, nyáron azonban, úgy tűnik, véget értek ezek a tárgyalások. Köszöntöm államtitkár urat ismételtén és kérdezem, hogy miként érinti mindez a hazai közúti áruszállítási szektort. Tessék parancsolni, átadom a szót, majd az államtitkár úr beszámolója után meghallgatjuk a képviselőket, esetleg kérdéseket vagy kommenteket fűznek az elhangzottakhoz, és utána visszaadom a szót államtitkár úrnak a válaszára. Tessék parancsolni!

### **Tóth Péter tájékoztatója**

TÓTH PÉTER helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Szeretném üdvözölni elnök urat, valamennyi képviselőt, illetve a megjelenteket.



Nagyon jól mondta elnök úr a felvezetésében: ez egy viszonylag régóta húzódnó ügy, ami valóban ilyen hangzatos és természetesen ki az, aki nem gondolná azt, hogy ebben az ágazatban dolgozóknak a munkakörülményeit javítani kell, illetve hogy megfelelő bérezést kell adni. Ez így van, csak hogy e mögé olyan protekcionista intézkedések lettek beletéve, amelyek nagy részével viszont nem tudunk egyetérteni. Nemcsak mi Magyarország részéről, hanem nagyon sok más tagállam sem tud ezzel egyetérteni, és azt mondhatom, hogy valamilyen módon előjött ez a Kelet-Nyugat szembenállás, tehát nem annyira politikai irányvonalak mentén, hanem Kelet-Nyugat szembenállás mentén került elfogadásra ez a csomag. Mind Magyarország, mind több kelet-európai ország úgy gondolja, hogy meg fogja támadni ezt a csomagot a bíróságon, illetve a csomag egyes részeit.

Az eredeti elképzelésekhez képest az elfogadásra került végső csomagnak vannak olyan részelemei, amelyek kedvezőbbek lettek, finomításra kerültek, lettek olyanok, amelyek kedvezőtlenebbek lettek, de azt tudom elmondani, hogy összességében Magyarország számára, úgy gondoljuk, hogy ez a csomag nem kedvező és elég negatívan érinti a magyar nemzeti GDP hat és fél százalékát megtermelő fuvarozási szektor versenyképességét.

Nem tudom, mennyire menjek bele a részletekbe, mennyire nem, de azok a témakörök, amelyekről úgy gondoljuk, hogy annyira tarthatatlanok, hogy meg tudjuk és meg szeretnénk támadni, alapvetően a következő területekre terjednek ki. Az egyik legérzékenyebb és érdekesebb kérdés, ami az eredeti bizottsági javaslatban nem volt benne és a végső javaslatba került bele, a jármű kötelező hazatérése. Addig, amíg eredetileg arról szólt a csomag, hogy tegyük lehetővé azt, hogy a járművezetők haza tudjanak térni a saját országukba és itt tudjanak pihenni, ehhez képest most van egy olyan mondás, hogy magát a járművet is haza kell hozni bizonyos időszakonként. Ez azzal jár, hogy ha éppen nincs fuvarfeladat, akkor teljesen üres kamionokat fogunk járatni Európa útjain. Gondolom, hogy a zöldebb Európának nem feltétlenül felel meg ez a fajta gondolatmenet.

A másik ilyen kardinálisabb problémánk, ez az úgynevezett második generációs intelligens tachográfok bevezetésének kötelezettsége. Ez jelenleg is benne van a korábbi európai uniós szabályokban, mégpedig 2034-es határidővel. Ezt a 2034-es határidőt most jelentősen előrehozzák, mintegy tíz évvel, és 2024-25-26-ban járműkategóriától függetlenül ezeket be kellene vezetni. Ezzel alapvetően az a problémánk, hogy ezek drágák, tehát nagyságrendileg 2000 euróba kerülne gépjárművenként az erre való áttérés azoknál a járműveknél, ahol ez jelen pillanatban nincs. A másik, hogy úgy fogadták el ezt a jogszabályt, hogy jelen pillanatban még nincs definiálva, hogy mit jelent valójában ez a második generációs tachográf és úgy írnak elő egy ilyen bevezetési kötelezettséget, hogy valójában nem tudjuk, miről szól.

Szintén problémásnak tartjuk a kabinban alvás tilalmát a gépjárművezetők számára, hogy a heti kötelező pihenőidőt nem lehet eltölteni a kabinban. A kamionok kabinja alapvetően úgy van kialakítva, hogy alkalmas az ott alvásra. Nem azt mondtuk, hogy soha nem szeretnénk, hogy ez meg legyen tiltva, hiszen érthető, hogy a gépjárművezetőknek is szükségük van arra, hogy ne feltétlenül itt aludjanak, csak az a probléma, hogy Európában, ebbe beleértjük Nyugat-Európát is, nincs elegendő olyan biztonságos parkolóhely, ahol el tudnák tölteni ezt az időt. Nem igazán várható el a gépjárművezetőktől, hogy a felelősségükre van bízva egy rakomány, amit nekik őrizni kell, és egyébként nem aludhatnak ott, a kamion közelében.

Ezen felül még vannak problémáink a kombinált fuvarozásra vonatkozó részekkel is. A kombinált fuvarozást támogatjuk, hiszen az a célunk, hogy az árunak lehetőleg minél nagyobb része akár vízen, akár vasúton menjen és csak az utolsó kilométereket tegye meg közúton, jelen pillanatban azonban olyan szabályokat

vezettek be, amelyek lehetővé teszik a tagországoknak, hogy ezekre is az úgynevezett kobotárszabályokat alkalmazzák. Úgy érezzük, hogy ez negatív és nem jelent feltétlenül ösztönzést a kombinált fuvarozás számára.

Általánosságban ezek a problémáink jelen csomaggal. Ahogy mondtam, több tagországgal együtt ezt meg fogjuk támadni az Európai Bíróságon. Amiről tudunk: Bulgária, Litvánia, Lengyelország és Románia is meg fogja támadni. Róluk biztosan tudjuk, és tudjuk, hogy nagy valószínűséggel Ciprus, Lettország, Málta és Észtország is meg fogja támadni, de erről százszázalékos bizonyosságot akkor fogunk szerezni, ha a megfelelő határidő erre lejárt, ami október végén van. Köszönöm, elnök úr. Összefoglalóként ennyit gondoltam elmondani, és ha kérdések vannak, akkor természetesen válaszolunk akár én, akár a kollégám.

### **Kérdések, hozzászólások**

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úrnak. Valóban ezek a legégetőbb kérdések, és köszönöm, hogy csak ezeket hozta fel, hiszen képviselőtársaim nagyjából ismerik ezt az irányelvet. Ugye az ördög mindig a részletekben bújik el, és ezért köszönöm, hogy ezeket a részleteket mondta el számunkra is. Számunkra ezek izgalmasak. Izgalmasak, hogy hogyan állnak a tárgyalások, hogy ezekben a húsbavágó részletekben történt-e előrelépés. Megnyitom a vitát. Elsőként Balczó alelnök urat hallgatjuk meg. Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Nem akarom a hozzászólásaimat mindenképpen azzal kezdeni, ami az európai parlamenti képviselői múltamra vonatkozik, mert attól függetlenül vagy helytálló és értelmes, amit mondok, vagy nem, most azonban mégis utalnék rá. Amikor szavazunk az Európai Parlamentben, azonnal megjelenik a szavazás eredménye egy hatalmas táblán, amely az ülésrendet tartalmazza - zöld, sárga, piros -, és az ember előre tudja, látja, hogy a politikai megosztottság alapján egy-egy szavazásnál hol lesz a zöld, hol lesz a piros. Ez nem annak alapján dől el, hogy Franciaország, vagy Lengyelország, hanem a meghatározott politikai spektrum alapján. Ezt a csomagot nagyon sokszor tárgyaltuk és szavaztunk erről, és itt volt az, ahol a színek nem így jelentek meg. Itt volt az, ahol Európa - nevezzük így - keleti felének országai és a nyugatiak között tehát ez volt a különbség. Annyit hadd bocsássak előre, hogy amikor ezt a jogszabályt ellenzem, és megértem, hogy Magyarország is meg fogja támadni, ezt hogyan mondhatja egy olyan párt képviselője, akik európai polgári kezdeményezést indítottak uniós bérunió néven. Nem ez volt a hivatalos név, de ezzel a szlogennel hangzott el. Nos, szó sincs arról, hogy mi azt kezdeményeztük volna, hogy valamilyen módon béreket próbáljunk nivellálni, egységesíteni jogszabályilag - ez a minimálbér esetében sem lehetséges -, hanem arról volt szó, hogy milyen módon kell az Európai Uniónak adott esetben olyan jogszabályokat hozni, amelyek elősegítik közvetett módon ezt megfelelő cégek támogatásával, amelyek nagy hozzáadott értéket adnak, amelyek bért tudnak növelni, hogyan lehet elindulni ezen az úton, legyen külön felzárkóztatási biztos. Tehát mi ezt értettük, és nagyon fontos lett volna, ha ez megszületik, de semmiképp nem azt, ami látszólag most a nyugati országok részéről ezt segítené. Ez egy képmutatás. Ha ők annyira fontosnak tartanak, hogy egy magyar, lengyel munkavállaló keresete ne olyan alacsony legyen, mint amilyen, akkor nem jönnének ide sorra a maguk nagy cégeivel azért, mert az ő versenyképességüket az olcsó magyar munkaerő teremti meg jórészt, amelyben sajnálatos az Orbán-kormány partner, és ezt tekinti az ország versenyképességének. Ugyanakkor amikor arról van szó, hogy egy kamionvezető a magyar átlagbérekhez képest, versenyképesen a bér tekintetében is alatta tud lenni az

átlagos nyugati-európai bérekkel számolt önköltségnek, akkor hirtelen a jótétemény felülkerekedik bennük, és elvárják azt, hogy szállodába menjen a kamionsofőr. Az említett fő kifogásokat nem ismételtem meg, csak erre a képmutatásra akarok utalni, hogy ez semmi más, mint nyilván a saját üzleti érdek megvédése. Itt arról beszélünk, hogy itt egy egységes versenypiac van.

A versenypiacon az, aki egy szolgáltatást olcsóbban tud nyújtani bármilyen ok miatt - például az adott országban a munkabérek alacsonyabbak -, akkor abban a pillanatban azt mondjuk, hogy ha ez a keleti oldal áll elő egy ilyen lehetőséggel, akkor a verseny szabadságát próbáljuk valamilyen módon elfelejteni és felülírni? Tehát nyilvánvaló, hogy ez a teljesen egyértelmű érdek motivál. Amikor első körben magyar ellenzéki párt hallotta, hogy a Tanácsban nem támogatta ezt a csomagot a magyar kormány, azonnal felháborodottan ugrott neki, hogy hogyan lehet, hát mi, magyarok nem akarjuk azt, hogy a magyar munkavállalók külföldön többet keressenek? Ennek - ha valóban ilyen drasztikus módon megvalósul - az lesz a következménye, hogy az adott munkavállaló külföldön nem fog tudni magasabb jövedelmet keresni, mintha az adott teljesítménnyel itthon dolgozik, egyszerűen azért, mert nem lesz mód versenyképesen tovább folytatni ezt a tevékenységet, amely az adott cég és adott személy számára is ma a mai jogszabályok mellett egy helyesen kifizetődő vállalkozás a versenypiac szellemében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Úr! A Balczó képviselőtársam által elmondottakra csak egy rövid reagálás: említette, hogy az ország versenyképességének egyik előfeltétele, hogy az alacsonyabb munkabérek miatt jön ide a külföldi befektető. Ez nem teljesen így van. Számos más olyan kedvező lehetőség van például a társasági adó kérdésében, amiben nem engedünk például annak az uniós elképzelésnek, hogy legyen mindenütt ugyanaz az adóelőírás. Tehát minden tagország a saját nemzeti gazdasági sajátosságát próbálja meg előretolni azáltal, hogy piacokat nyerjen. Nem kell mondani, hogy saját piacainkat '90 után lépésről lépésre elveszítettük sok tekintetben. Bizony itt vannak a multinacionális nyugat-európai cégek, köszönik szépen, jól érzik magukat, és számtalan olyan adóelkerülési lehetőséget biztosítanak a törvények által, amellyel a profitot kiviszik. Itt ezt érdemesebb szélesebb spektrumban tekinteni.

Mindazonáltal a jogszabálycsomag elfogadása után felmerült egy olyan szempont - itt harcolnak egymással bizonyos uniós direktívák -, hogy például ennek a csomagnak az egyes elemei az európai zöld megállapodással összeegyeztethetetlen szabályokat tartalmaznak, tehát összességében az elfogadott mobilitási csomagban megfogalmazott klímacéloknek megfelel-e, vagy sem. Itt van a sokat emlegetett empty lorries. Ezzel megduplázódik a CO<sub>2</sub>-kibocsátás a teherautókból. Ez egy kényszerű utaztatást jelent, és ez pontosan Európa zöldítésének elképzelése ellen van. A jogszabálycsomag szinte egyik legérzékenyebb pontja, ahogy államtitkár úr is említette, a pihenőidő eltöltésének új szabályozása. Az elmúlt időszakból, gondolom, az Európai Bizottság rendelkezik bizonyos tapasztalatokkal. Lehetett-e hallani erről? Itt megint csak a jogszabályok ütköznek. Ahogy említette államtitkár úr is, szép, szép, hogy egy szép, pelyhes paplanú ágyban töltsen el valamelyik motelben a kamionsofőr az éjszakát, viszont nincsenek megfelelően őrzött kamionparkolók. Ugyanakkor azt halljuk, hogy az Európai Bizottság lépéseket szeretne tenni, támogatja az ilyen kialakított, őrzött kamionparkolókat Európa-szerte. Tehát nem tudjuk, hogy most merre tekintsünk, melyik jogszabályra, mert itt önmagában nagyon sok ellentmondás van az Európai Unió direktíváiban is. Tisztelt Államtitkár Úr! Röviden a kérdésekről ennyit. Várjuk a válaszokat. Tessék parancsolni!

### **Tóth Péter válasza**

TÓTH PÉTER helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Mi pont azt gondoljuk, hogy a zöldmegállapodásnak nem felelnek meg az üres kamionok Európa útjaira való kényszerítésével. Mivel ez a javaslat nem volt benne az eredeti bizottsági javaslatban, ez azt jelenti, hogy ehhez nem is készült hatástanulmány, hogy ez pontosan mit jelent, mennyi CO<sub>2</sub>-kibocsátást jelent, mennyi zsúfoltságot jelent és a többi. Most gyakorlatilag majd az fog történni, hogy ugyan elfogadták a jogszabályt, de a bizottság majd utólag fog készíteni egy felmérést ennek a várható hatásairól. Ez alapján most mondhatnám, hogy ez egy utólagos hatástanulmány, sőt ezt már el is készítették, de jelen pillanatban még nem tudjuk, hogy mennyire eső után köpönyeg, és ha véletlenül az jön ki, kiderítik, hogy mennyire nem felel meg a zöld megállapodásnak, akkor vajon milyen módon lehet még ezen utólag módosítani. Tehát azt gondolom, hogy semmiképpen nem volt szerencsés dolog, hogy ezt hatástanulmány nélkül fogadták el.

A kamionparkolókkal kapcsolatban el tudom mondani, hogy nyilván már évek óta vannak európai uniós ajánlások arra, hogy hogyan kell létrehozni ilyen parkolókat, illetve voltak mindenféle olyan kezdeményezések is, hogy pontosan milyen szintű parkolók vannak, mi minek felel meg, milyen műszaki követelményeket kell teljesíteni. Sőt, az úgynevezett európai összekapcsolási eszköz, a CEF keretén belül már gyakorlatilag 2014 óta erre elérhető európai uniós támogatások is. Ugyanakkor ilyen értelemben kötelező alkalmazása ennek jelen pillanatban nincs. Benne van az európai uniós transzeurópai hálózatokról szóló rendeletben is, hogy 2030-ig kellene megteremteni azt, hogy a TEN-T hálózat mentén száz kilométerenként rendelkezésre álljanak ilyen megfelelő és biztonságos, őrzött parkolók. 2030-ig, száz kilométerenként és csak a TEN-T hálózat mentén. Pont ezért volt az a javaslatunk, hogy természetesen hosszú távon támogatjuk a kabinban való alvás tilalmát, de csak akkor, ha valóban létrejönnek ezek a biztonságos parkolók. Hiába van rá támogatás, azért olyan nagyon sok nem nagyon épült ennek kapcsán. De jelen pillanatban a jogszabályt így fogadták el, pont ezért is van többek között, hogy ezeket megtámadtuk.

ELNÖK: Tisztelt államtitkár úr, köszönjük szépen a beszámolóját. Hát, ez így esett, ezt is mondhatnánk. Ebből még nagyon sok vita lesz, hiszen többször említettük, hogy a bizottság, bizony, még nem becsülte fel igazán, hogy milyen gazdasági és társadalmi folyamatokat eredményez például a közép-kelet-európai tagországokra. Tehát nyilván ennek a témának utógondozása kell hogy legyen az elkövetkezendő időszakban. Köszönjük szépen, államtitkár úr.

Tisztelt Bizottság! Szeretném tájékoztatni képviselőtársaimat, hogy a következő bizottsági ülésünkre előreláthatólag október 19-én, hétfőn, várhatóan 10.30-kor kerül sor. A tervezett napirendi pontjaink: döntés egyeztetési eljárás kezdeményezéséről a házszabály 140. § (2) bekezdése alapján. Az Európai Tanácsban 2020. július 21-én elfogadott megállapodásról szóló politikai nyilatkozatra vonatkozó javaslat, amelyet Gyurcsány Ferenc és képviselőtársai nyújtottak be. Itt döntés képviselői indítvány tárgysorozatba vételéről lesz. Harmadik a közösségi médiaplatformokról szóló határozati javaslat, amelyet Tordai Bence képviselő úr nyújtott be, szintén a tárgysorozatba vételről kell döntenünk. Végül egy izgalmas tájékoztatót fogunk meghallgatni az Európai Tanács 2020. október 15-16-ai üléséről.

**Az ülés berekesztése**

Köszönöm szépen képviselőtársaimnak a megjelenést. Jó munkát kívánok, az ülést bezárom. Viszontlátásra!

*(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 54 perc)*

**Dr. Hörcsik Richárd**  
a bizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezetők:** Vicai Erika és Lestár Éva